

1) Algemene Opmerkings

Foute begaan deur kandidate

Raad aan opvoeders

Algemeen:

- Antwoorde word slegs in hoofletters en swak handskrif aangebied. Moenie tydens interne eksamens hoofletters en swak handskrif aanvaar nie.
- Instruksies word nie nagekom nie. Leerders moet opgelei word om te lees.
- Vraagkeuses is nie verstaan nie. Blootstelling deur die jaar is nodig.
- Numeringsfoute. Hou streng by nommers op vraestel.
- Verstrek twee antwoorde as een vereis word. Slegs die eerste antwoord word aanvaar en nagesien.
- Gebrekkige woordeskat en swak spelling. Kernwoorde en spelling daarvan moet ingeskerp word. Sodra die woord 'n nuwe betekenis aanneem, word die speltoegewing nie gemaak nie.
- Gee Engelse woorde as antwoorde. Word glad nie aanvaar nie.
- Gebrekkige kennis van leestekens. Funksie van leestekens moet verduidelik en getoets word.
- Min kennis van vraagsoorte. Verskeidenheid moet ingeoefen word.

Blokkies van blokkieraisels word geïgnoreer.

Toets spelling van woorde deur blokkies te gebruik.

- **Gebrekkige kennis van inhoud.** Lees die teks
- Verklaar woordeskat en moeilike begrippe
- Inskerpings van spelling van kernwoorde
- Oefen kennis van inhoud d.m.v rolspel, dialoë, mondeling, kort vrae. Paragrafe ensovoorts.

2) Spesifieke opmerkings oor genres soos in vraestel aangebied.

AFDELING A

Foute begaan met beantwoording van FEESMAAL Raad aan opvoeder

• Leerders ken nie die inhoud nie.	Gedurige inskerping m.b.v. toetse en oefeninge is nodig.
• Onderskei nie tussen karakters soos Rinatjie, Katrien en Rosa nie	Gebruik rolspel en dialoë om karakters gestalte te gee.
• Verstaan nie verhale vanuit karaktersperspektief nie	Vrae soos: Hoe sou jy voel / reageer as jywas
• Ignoreer detail	Spesifieke kennis hiervan word vereis.
• Ignoreer kern van vraag	Hou by die kern van die vraag.
• Konsentreer slegs op sekere kortverhale	Grondige kennis van al SES kortverhale is 'n vereiste vir die eksamen.

AFDELING B

Foute begaan met beantwoording van VERSLIG

• Leerders ignoreer die inhoud van die gegewe gedig.	Raad aan opvoeder
• Sukkel met interpretasie-vrae	Fokus op die inhoud van die gedig.
• Sukkel met interpretasie van vrae	Kritiese denke moet gestimuleer word.
• Konsentreer slegs op sekere gedigte	Vraagwoorde en kernwoorde moet ingeskerp word
• Verstaan gedigte slegs vanuit 'n enkele perspektief	Grondige kennis van al die gedigte is 'n vereiste vir die eksamen
• Kennis van stylfigure en beeldspraak is uiters swak; Letterlike en figuurlike betekenis word verwar.	Bied verskillende perspektiewe aan.
• Kennis van voornaamwoorde is uiters swak.	Onderrig van gedigte kan hier sonder nie plaasvind nie
	Sy / hy / hom / haar / ek / jy moet deurgaans ingeskerp word. Sy boek / haar tas.

AFDELING C

Foute begaan met beantwoording van DIE VERDWYNING VAN MINA AFRIKA

- Leerders lees nie die boek nie en ken dus nie die detail nie
- Leerders verdraai feite
- Leerders ken net die hoogtepunte en nie detail.
- Verhoudings tussen karakters word verkeerd verstaan.

Raad aan opvoeder

Leerders moet die boek lees om baie vrae oor kerngebeure te beantwoord.

Inskerping van verhaaldeure moet derugaans plaasvind.

Vaslegging van feite moet beklemtoon word.

Persoonlikhede van hooffigure soos Mina, Julie, Schoeman, Dylan, Deon, Bettie, Sara, Sêra, Tietser, Boeta moet geanaliseer word.

FOUTE MET SPELLING EN TAALGEBRUIK

1. want word gebruik soos Engelse "want". Hy want die bal
2. van word gebruik in plaas van want. Hy is moeg van hy het hard gewerk
3. Engelse spelling: December / cent
4. In plaas van TOE word DAN gebruik
5. van+dit; met+dit; vir+dit

GEPASTE TAALGEBRUIK

Hy wil die bal hê

Hy is moeg, want hy het hard gewerk.

Desember / sent

Dan = slegs teenwoordig en toekomstig;

Toe = verlede tyd

Daarvan, daarmee, daarvoor ens.

6. Verhoeding	Verhouding
7. Geskeerde i.p.v. geskeurde; leun i.p.v. leuen; ryk/reik i.p.v. ruik; geslag i.p.v. geslaag; klere i.p.v. kleure	Sodra woord ander betekenis in Afrikaans het, word speltoegewing nie toegestaan nie
8. Trappe van vergelyking: better / lekkerder / aangenamer	Goed – beter – beste lekker – lekkerder – lekkerste aangenaam – aangenamer – aangenaamste
9. Katrien word afgefors	Afgeforseer / afgedwing
10.omdat sy HET nie 'n nogge 50 sent nie Omdat sy nie nog 50 sent het nie
11. Sy is 'n volwasse	... volwassene
12. ooê / oggies / perkies / ringekies	Oë / ogies / perdjies / ringetjies
13. sikkel / sukkel	Sekel
14. YA! NIE	Ja / nee
15. Hoeg / hoor	Hoog / hoër